

Henny van Diemen de Jel

Cornelia Hendrika (Henny) van Diemen de Jel is geboren op 15 oktober 1932 in Purwakarta, NOI. Ze was de dochter van Nicolaas Willem van Diemen de Jel (1905-2004) en Anna Cornelia Tona Noordegraaf (1904). Haar ouders kwamen in 1929 naar Nederlands-Indië. Haar vader werkte bij de Dienst Waterstaat, eerst op Java en vanaf 1936 op Sumatra. Voor de oorlog woonde het gezin, net als familie Lejeune, in Fort de Kock op Sumatra.

In Padang op Midden Sumatra lag het Missiecomplex, bestaande uit kerken, kloosters en scholen. Dit werd in juni 1942 ingericht als interneringskamp. Het complex werd omgeven door een 3 meter hoge schutting en prikkeldraad en de vrouwen en kinderen zaten geïnterneerd in de schoollokalen. Henny wordt hier met haar moeder, drie zusjes en twee broertjes in april/mei 1942 geïnterneerd.

De organisatie van een bijeenkomst op BP dag, 22 februari 1943, leidde tot de spontane start van Scouting met een kabouterkring van ongeveer 50, een welpenhorde van bijna 60, een padvindsterstroep van ongeveer 45 en een verkennersstroep van ongeveer 60 leden. De padvindsters kregen de naam KANON (Kan Alles Nakomen Ondanks Nippon) en de padvindsters Lappendas (Leert achter planken padvinderij en negeert deze akelige situatie). Aan de eisen en ceremonies van Scouting werd zoveel mogelijk vastgehouden, al waren aanpassingen noodzakelijk. Miep Mol (Avok) is de stuwende kracht en doet na de oorlog verslag van de activiteiten. De padvindstersgroep werd verdeeld in 6 patrouilles en in oktober groeide het aantal leden uit tot 86 jongens. 24 mei werden de eerste nieuwelingen geïnstalleerd en iedere volgende week weer 12 jongens. Frater Sylvester nam steeds de Katholieke jongens de Katholieke belofte af en in oktober 1943 heeft hij 42 van deze plechtigheden achter de rug. De analen van de geschiedenis van het KANON melden nog de volgende bijzonderheden; Jaap Janzen, Hans Vermeulen, Wim Lejeune, Teddy Morpeij, Bertus Bouwens, Freddie de Water en Frans Bakker werden verkenners 2e klas en haalden insignes. Henny is in het kamp actief bij scouting, mogelijk eerst al kabouters en daarna als padvindster.

Alle bewoners van het Missiecomplex werden in oktober 1943 naar de gevangenis van Padang gebracht en van daar in december 1943 naar Kamp Bangkinang. Deze plaats lag 250 km van Padang in de binnenlanden. Er waren twee kampen, een mannen- en een vrouwenkamp, ongeveer 2 km van elkaar verwijderd, middenin rubberbossen. Het vrouwenkamp was ondergebracht in 5 barakken van bamboe en atap, die speciaal voor deze internering werden gebouwd, omheind met een houten schutting en prikkeldraad.

In Bangkinang werd door de Japanners niets voor ontspanning gedaan. Het houden van bijeenkomsten of avondjes met het lezen van boeken was verboden. De geïnterneerden hielden zich hier niet aan en wisten door zang, dans en toneel de stemming steeds op peil te houden. Op sportgebied was niet veel te beleven, slechts wat voet- en korfbal op een slecht en klein terrein was de enige lichamelijke ontspanning. De Scoutingactiviteiten gingen in Kamp Bangkinang zoveel mogelijk door. Scouting trachtte hiermee zo goed en zo kwaad als

het ging het gemis aan ontspanning voor de jeugd te vergoeden. In het vrouwenkamp werden de kabouteractiviteiten geleid door mevrouw Hermina Snijders, J.W. van der Laan, Hanna du Saar en mevrouw Walters. De welpenactiviteiten werden geleid door Josephina Aspeslagh en Elisabeth IJfs en voor korte tijd door Wilhelmina Judell. Ook twee Engelse jongens die uit Singapore kwamen, waren lid van de horde. Ze werden in het Engels geïnstalleerd. De verkennersactiviteiten werden geleid door Miep Mol, Loes Kriekhaus en mej. G. van der Pol. Hans van den Bos van één van de verkenners. Hij tekende op 14 maart 1944 een plattegrond van het kamp als onderdeel van de opdrachten voor het insigne "Kaartlezen" van Scouting. De padvindsteractiviteiten werden geleid door Johanna Sayers en Meta Knottenbelt, later overgenomen door Miep Mol en Molly Fabriek.

Henny heeft een zangbundel uit het kamp bewaard met een geschreven opdracht van Avok (zuster Mol).

Op een aantal momenten werden de oudere jongens vanuit het vrouwenkamp naar het mannenkamp gebracht. Het vrouwenkamp Bangkinang heeft bestaan tot 23 augustus 1945. Op dat moment waren er 2219 vrouwen en kinderen in het kamp aanwezig.

Het gezin vertrok met de Noordam op 20 januari 1946 vanuit Belawan naar Amsterdam,

Henny trouwde op 7 oktober 1958 in Amsterdam met Johannes de Vries en ze kregen twee kinderen. Henny was Lerares Wis- en Natuurkunde.

Meer informatie

[Stamboom de Vries-Bouma, Eikenaar-Brienesse - Diemen de Jel, Cornelia Hendrika van Achter-kawat-en-Gedek.pdf \(s-i-d.nl\)](#)

[PADANG \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Padang namenlijst](#)

[Bangkinang \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[PADANG \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Padang \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Vrouwen-Kampen-Padang-en-Bangkinang.pdf \(myindoworld.com\)](#)

Met medewerking van Jacqueline Berghuijs

[Nicolaas Willem van Diemen de Jel - Ons Land](#)

[A.C.T. van Diemen de Jel-Noordergraaf - Ons Land](#)

[| Nationaal Archief](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.